

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

18 квітня 2018 року

Чернівці - 2018

УДК 61+615.1:378.147

ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Цигикало О.В. (відповідальний секретар), Чернікова Г.М. (секретар), Малик Ю.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 18 квітня 2018 р.). Чернівці, 2018. 562 с.

У збірника містяться матеріали навчально-методичної конференції науково-педагогічних працівників Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні та психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження Європейської кредитно-трансферної системи, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки освітнього процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 22 березня 2018).

ISBN 978-966-967-528-0

© Вищий державний навчальний заклад
України «Буковинський державний
медичний університет», 2018

**МАТЕРІАЛИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
(м. Чернівці, 18 квітня 2018 року)**

відповідно до втрати гуманістичної спрямованості медицини. Провідне значення в зв'язку з цим в навчанні лікаря, зокрема психіатра, набуває фактор емпатії. Вагому допомогу в цьому надають спеціально розроблені програми навчання. Якість підготовки фахівців в чималому ступені визначається і можливостями сучасних методів подачі матеріалу. В лекційній діяльності особливе значення має використання візуального матеріалу. Правильно підібраний ілюстративний матеріал підвищує інтерес слухачів до досліджуваного предмета, дозволяє лектору при інших рівних умовах швидше і на якісно вищому рівні донести до слухачів суть викладеного матеріалу. Використання візуального матеріалу під час лекції, природно, повинно проводитися з урахуванням витрачається на нього часу, тобто хронометраж є необхідною умовою ефективного застосування цього методу навчання. При плануванні лекцій слід враховувати також темп подачі матеріалу, який визначається складністю і важливістю тієї чи іншої фрагмента досліджуваної теми. Неврахування цього може привести до втрати важливої інформації, якщо матеріал викладається надмірно швидко, або зниження уваги аудиторії, якщо цілком очевидні питання обговорюються невинновдано довго. Закінчивши викладати розділ і переходячи до наступного, слід прибирати використані ілюстраційні матеріали, оскільки вони можуть відволікати увагу слухачів. Вкрай небажаним є використання матеріалу, підготовленого для інших виступів, оскільки привнесення додаткової, хоча і потенційно цікавої інформації, може істотно ускладнити засвоєння основного матеріалу. І зовсім неприпустимо використання матеріалу, спеціально підготовленого для іншомовної аудиторії. Одним з ефективних шляхів є розгляд на лекції конкретних захворювань з демонстрацією хворих. Однак у всіх випадках бажано, щоб слухачі не були пасивними глядачами, а активними учасниками.

Тому у педагогічному процесі важливо також привнесення розуміння, що не існує ізольованих захворювань тієї чи іншої системи, необхідно формування навичок оцінки цілісного стану хворого. Тому навчання навичкам клініко-психопатологічного обстеження повинно включати в себе мати не тільки вміння ставити вірні запитання хворому і помічати відхилення в поведінці, але і правильно інтерпретувати виявлені симптоми з урахуванням індивідуально-типологічних властивостей особистості хворого, анамнестичних даних і наявності супутніх захворювань.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У РОБОТІ З ПСИХІЧНОХВОРИМИ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

І.Г. Герасим'юк, Н.В. Гринько

*Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології імені С.М. Савенка
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Важливим для створення взаєморозуміння між лікарем і пацієнтом є ретельний індивідуалізований огляд. Основним методом дослідження психічнохворих є клініко-психопатологічний метод, що ґрунтується на бесіді

“Досвід та проблеми підготовки студентів на додипломному етапі”

з хворим, спостереженні за виразом його обличчя та поведінкою. Метою цього методу є виявлення клінічних чинників, котрі характеризують стан особистості, психічної діяльності та поведінки пацієнта упродовж усього захворювання, а також вивчення умов і причин розвитку наявних порушень. Саме за такої умови можна зрозуміти специфічні проблеми конкретного хворого, що є одним з важливих, якщо не основним фактором успішності лікування. Учасі пацієнта, його родичів і близьких в процесі лікування, в чималому ступені сприяє пояснення на доступному рівні всіх складних медичних проблем і деталей захворювання у пацієнта – це дозволяє створити атмосферу довіри між лікарем і хворим, необхідну для успішного лікування.

Для досягнення цього необхідною умовою є досвід лікаря. Необхідно вже на етапі навчання прищеплювати вміння пояснювати пацієнтові значення вельми важких психологічно для хворого симптомів та результатів параклінічних тестів, щоб, передаючи важливу інформацію, не викликати важких переживань, і не давати поштовху до загострення стану хворого. Співпереживання до пацієнта, який страждає від психічного, часто важкого захворювання, є необхідною умовою ведення таких хворих, яке не можна замінити фармакотерапією. Необхідно досягнути правильної взаємодії з хворим під час обговорення як діагнозу, так і лікування. В цьому випадку при спілкуванні з пацієнтом слід уникати медичного жаргону, пояснюючи простою, зрозумілою хворому мовою суть наявного у нього захворювання і плановане лікування. Вироблення навичок спілкування з хворим допомагають спеціально розроблені відеокурси. Під час обговорення питань лікування не можна залишати без уваги можливість виникнення лікарських ускладнень і побічних реакцій. Крім того, потрібно обов'язково уточнити, які препарати хворий приймає та про наявність у пацієнта шкідливих звичок, оскільки деякі хворі не згадують про вживання вітамінів, рослинних препаратах, не рахуючи їх ліками або приховують нікотинову або алкогольну залежність.

Прийнято вважати, що медицина є одночасно і мистецтвом, і наукою. Тому важливо знайомити студентів з її гуманістичною основою, а це в свою чергу полягає в мистецтві слухати хворого, формуванні емпатії до нього і здатності правильно будувати міжособистісні відносини, в першу чергу лікар-хворий. У процесі навчання студентів необхідно також розвивати глибоке розуміння унікальності роботи психіки та нервової системи людини як в нормі, так і при патології. Майбутні лікарі повинні усвідомлювати, що жодна з експериментальних моделей не може відтворювати прояви діяльності нервової системи, які визначають такі функції як мова, поведінка, свідомість і особистісні характеристики в цілому.